

ຜ່າຫວົງພື້ນບູນ ສານສາຍໄຍ້ຊຸມຊານທີ່ ຮ.ຮ.ບູນໄມ້ຕະເຄີຍນ ທີ່ມີໜັງ ວິກີ່ ເຮືນຮູ້ ກຸມືປັ້ງລູ້ ເພື່ອພັດນາສູ່ ທັກະະອາຊີພ

ນຳເສນອເມື່ອ : 1 ມີ.ຍ. 2563

ທີ່ຕຳບລະຕະເຄີຍນປຸມ ອໍາເກອຖຸ່ງຫຼວ້າສັງ ຈັງຫວັດລຳພູນ

ເປັນແຫ່ງພລິຕຸພາຟ່າຍແລະຜ່າຫວົງເມື່ອເລື່ອເລື່ອງມາຍາວານານ

ໂດຍເຈົ້າພະ້ອຍງານຍຶ້ງກຣມວິທີກຣມພລິຕຸໃນຂັ້ນຕອນຕາງໆ ທີ່ຢັ້ງຄອນຫຼັກຂໍແບບດັ່ງເດີມເອາໄວ້
ແລະໃຊ້ສື່ອມພາທີ່ມາຈາກຮຣມຈາຕີທັກໝາດ

ຝຶ່ງກຸມືປັ້ງລູ້ເຮືອງຂອງກຣມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກຣມພລິຕຸສິນຄາໃຫ້ກັບ ດົງເພົວ (KingPower) ໃນຫຼຸດ Thai Natural Dye Collection ເພື່ອນໄປປ່າຈານຍຶ້ງເປັນສິນຄາທີ່ຮະລິກປະເທດາງໆ ໃຫ້ກັບທີ່ມີຈິງຈອກນ້ຳເຈີນ “ເລສເຕອວ໌ ຂີ້ຕີ” ສໂມສຣຸຕຸບອລຂຶ້ອດັ່ງຂອງປະເທດອັກກູ່

ເມື່ອມີ “ຕົນຖຸນ” ທີ່ດີເຄື່ອງ “ກຸມືປັ້ງລູ້ກຣມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກຣມພລິຕຸ” ຄະຄຽບຂອງໂຮງເຮືອນບັນໄມ້ຕະເຄີຍນ
ທີ່ເປັນໂຮງເຮືອນຍາຍໂລກາສ ຈຶ່ງໃຊ້ກັບຕົກກູ່ຈາກເຮືອນຂັ້ນມັຍມີກິ່າຂ້າຕອນຕາມຈຳນວນທີ່ສຳໄຈ
ມາຮວມກັນຄຶກຂາເຮືອນກຸມືປັ້ງລູ້ບັນໄນ ຕຸວຍກາຈັດທໍາ “ໂຄຮກພາຫວົງຫລາກສື
ເຂື່ອມສາຍໄຍ້ຊຸມຊານແລະໂຮງເຮືອນບັນໄມ້ຕະເຄີຍນ” ໂດຍມີ

ໂຄຮກຫຼຸນເສົ່ມສັກຍາກພແລະພັດນາກຮະບວນກາເຮືອນຮູ້ເຊີ້ງສ້າງສຣຄົກແກ່ເຕັກແລະເຍວັນຈັງຫວັດລຳພູນ
ຄອຍໃຫ້ກຳປັກກົດ ກາຍໃຫ້ກຳປັກກົດສັນບສູນຈາກ ສຳນັກສຽງສຣຄົກໄວກາສ

ສຳນັກງານກອງທຸນສັນບສູນກາເສ່າງເສົ່ມສູ່ຂາກພາ (ສສ.)

ເພື່ອຮວມກັນຕອຍອຳດອງຄຄວາມຮູ້ຂອງຊຸມຊານໄປສູກາສ້າງທັກະະອາຊີພໃຫ້ກັບເຍວັນໃນພື້ນທີ່

“ພື້ນຮູ້ນຂອງເຕັກກັນກຳເຮືອນຂອງເຮົາທີ່ເປັນໂຮງເຮືອນຍາຍໂລກາສ ແກ່ເຊື້ອກົບອຸກແລ້ວ
ດັ່ງນັ້ນການທີ່ຈະໄປມູນແນ່ຮູ້ວົງຕາມທີ່ຕົວຊີ້ວັດເພີຍງອຍາງເດືອຍວ ກີ່ຈະໄມ້ສົດຄລອງກັບຕົນຖຸນຂອງເຕັກໆ ທີ່ມີຍູ້
ໂດຍເຈົ້າພະດານການກຶກຂາທີ່ອ່າຈະດອຍກວາກຍານອກ ດັ່ງນັ້ນກາທາກເງຸນອົງທີ່ອັນຕັດ
ກີ່ຄົງຕອງຫາໄວກາສທີ່ຈະໃຫ້ພວກເຂົາສາມາດພລິກຊື່ວິຕຂອງຕົວເວູ້ໄດ
ທີ່ໃນຊຸມຊານຂອງເຮົາມີຕົນຖຸນທີ່ດີທີ່ກຸມືປັ້ງລູ້ແລະຕັ້ງມູນຄລອງຢູ່ແລວ
ກ່າວຍາງໄຣທີ່ຈະໃຫ້ຮູ້ພັດນາສິ່ງເຫຼຸດໃຫ້ກາລາຍເປັນຕົນຖຸນຊື່ວິຕຂອງພວກເຂົາ
ທີ່ຄຳມື່ວາມີຄວາມມຸ່ງມືນຕັ້ງໃຈກັນຈະເປັນໄປໄດ້ພະຍາບການຕ້ອງເວັບແນວໃລ້ ຈະໃຫ້ໄວກາສຕ່າງໆ
ເຂົາມາຄື່ງໄດ້ແມ່ໃນຊຸມຊານທີ່ກ່າວໄກລ ”ນາຍບັນທຶດ ກັນທີ່ວັນ ຜູ້ອໍານວຍກາໂຮງເຮືອນໆ ກລາວ

ນັ້ນເປັນເພື່ອຮ່າວ່າການດຳເນີນຕາງໆ ກາຍໃຫ້ໂຄຮກນັ້ນອອກຈາກເຕັກໆ
ຈະໄດ້ຄຶກຂາເຮືອນຮູ້ທີ່ມາຂອງ “ສື່ຈາກູ້ພື້ນແຕລູ່ຊື້ນິດທີ່ມີຍູ້ໃນຊຸມຊານຂອງພວກເຂົາແລ້ວ
ຍັງໄດ້ໄປຄຶກຂາດູງການຮະບວນກາ “ຍອມ” ຜູ້ຜ່າຍໃນກຣມວິທີທີ່ຕາງກັນເຄື່ອງ “ຍອມຮອນ” ແລະ “ຍ້ອມເຢີນ”
ໃນຮະຫວາງທີ່ລົງໄປໃນຊຸມຊານ ພວກເຂົາກີ່ຈະໄດ້ເຂົາໄປເຮືອນຮູ້ເຮືອງກວາງຈາກວິທຍາກຮູ້ທີ່ເປັນຄຸນປໍາຄຸນຍາຍໃນຊຸມຊານວ່າ
ຮະບວນກາກວາທີ່ຈະໄດ້ມາອັງພາຫວົງສັກຜົນນັ້ນເຮັມດູນຈາກອະໄຮບາງ
ແຕປ່າມໍາຍໍຫຼືວົງພຸລືລົ່ພຸສຸດທາຍນັ້ນກຳລັນນາສນໃຈຢູ່ກວາພະຮະນັ້ນເຄື່ອງກຣມສ້າງສຣຄົກລົງການຂອງຕົນເອງ
ແລະຈຳຫານຍາພານຂອງທາງອອນໄລ້ນ

ນາຍວິໄຈນ໌ ຄໍາອີຍະ ອູ້ທີ່ປັກກົດໂຄຮກກາຮ່າ ແລະເປັນຜູ້ເຊື້ອງຫຼວ້າດ້ານຜ່າຫວົງພື້ນເມື່ອຂອງຊຸມຊານແທ່ງນີ້ເລົ່າໄໝພັງວ່າ
ນອກຈາກທີ່ເຕັກໆ ຈະໄດ້ໄປເຮືອນຮູ້ຮະບວນກາຕາງໆ ຈາກໃນຊຸມຊານແລວ ພວກເຂົາຍັງໄດ້ທດລອງຜິກປົງບົດໃນທຸກຂັ້ນຕອນ

ตั้งแต่การแกะฝ้าย มัดฝ้าย วิธีการเอาไขมันในฝ้ายออก การปั่นฝ้าย นำฝ้ายไปย้อม ทอผ้า ปักลวดลาย จนได้มาเป็นผลิตภัณฑ์หรือชิ้นงานของตนเอง

“ก่อนที่จะเริ่มโครงการผลิตพ้าเด็กไปดูสถานที่ๆ ข้างงาน Handmade และงาน Craft ต่างๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ เช่น ยานสันกำแพง และชุมชนหอลงอีมดาว เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้กับพากษา ที่สามารถเดินทางไปขาย ความสามารถนำไปเสนอให้คนได้ซื้อ การขายแบบนี้เป็นการขายแบบ Off Line แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดในตอนนี้ก็คือ การขายของแบบ Online เมื่อจบกระบวนการเรียนรู้ทั้งหมดพากษาจะต้องนำชิ้นงานมานำเสนอผ่านช่องทางออนไลน์ต่างๆ เรียนรู้วิธีการขาย การพวช์เซนต์สินค้า การนำเรื่องราวต่างๆ มาสร้างคุณค่าให้กับผลิตภัณฑ์ของพากษาให้มีมูลค่าที่สูงขึ้น”

น.ส.นัตรแก้ว เป็นนันต์ (หมวย), น.ส.เบญญาภา ศรีวิชัย (ปีโป้), น.ส.ธัญรัตน์ อุนทร์ตา (กิบ) และ นายสุทธิชัย อุวงศ์ (ชูชัย) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แทนน้ำเสียงโครงการฯ ช่วยกันอธิบายให้ฟังว่าพากษาพื้นบ้านในชุมชนของพากษาที่มีจุดเด่นคือการใช้สีจากธรรมชาติ อย่าง สีสม-สีสดจะได้จากผลของต้นคำบาง, สีแดงได้จากเปลือกไม้ประดู่, สีเหลืองได้จากไม้เพกา, สีชมพูได้จากต้นยาอนุะ, สีน้ำเงินได้จากซออม, สีดำ-ดำได้จากต้นมะเกลือ และสีเขียวได้มาจากดินลูกรังหรือดินแดง และทุกขั้นตอนจะไม่มีการใช้สารเคมีเลย

“คุณครูพาไปดูงานที่เชียงใหม่ พอดีเห็นพ้าที่มีลวดลายสีสันต่างๆ ที่แปลงตัวไปจากที่บ้านทำอยู่ก็ยิ่งน่าสนใจแล้วก็ทำให้ทราบว่าสินค้าเหล่านี้มีรูราภาพงเพราะอะไร เพราะลวดลาย สีสัน และการออกแบบและมีความคิดสร้างสรรค์” น้องหมาย เลาถึงสิ่งที่ได้คนพบ

“เราสามารถใช้เวลาว่างในการผลิตสินค้า เพื่อจำหน่ายหาเป็นรายได้พิเศษได้ ถ้าเราประยุกต์ให้เป็นผลงานที่มีความคิดสร้างสรรค์มากกว่าแบบเดิมๆ ที่ทำอยู่” น้องปีโป้กล่าวอย่างมั่นใจ

“ตอนนี้เรามีแกนนำอยู่ 10 คน พอดีเรียนรู้แล้วก็จะนำไปถ่ายทอดต่อให้กับเพื่อนๆ และน้องๆ ในโรงเรียน” น้องกิน บอกถึงแผนงานต่อไปจากนี้ “อย่างน้อยถ้าเราไปสอนน้องๆ ให้ทำได้ เราจะสามารถทำผลิตภัณฑ์ต่างๆ ไว้ใช้ได้เองโดยไม่ต้องซื้อ และยังสามารถผลิตขายได้ทำให้รวยๆ” น้องชูชัยกล่าว

“ในอนาคตข้างหน้ามีคุณบอกว่า Ai จะมาแทนที่มนุษย์ในหลายด้านๆ แต่สิ่งหนึ่งที่ผมเชื่อมั่นว่า Ai ไม่สามารถแทนที่ได้ สิ่งเหล่านั้นก็คือภูมิปัญญา สิ่งที่เป็นศิลปะ สิ่งที่เกิดขึ้นจากความคิดสร้างสรรค์ เมื่อเต็กรู้ ได้ซึ่งซับเว่อร์ระหว่างเหล่านี้เจ้าไว้ ในวันข้างหน้าที่เข้าจะต้องไปสักกับ Ai พากษาจะสามารถดึงเอาองค์ความรู้เหล่านี้ออกมาใช้เพื่อที่จะอยู่เหนือระบบ Ai ได้” ครุวิโรจน์ คำธิยะกล่าวสรุป

ผู้ทอหลาภสีที่ทางโรงเรียนและชุมชนได้ทำงานร่วมกันผ่านเดือนกันเรียน ซึ่งเป็นลูกหลานของชาวตะเคียนปม จึงเป็นการช่วยสืบสานภูมิปัญญาอันทรงคุณค่าของท้องถิ่น ที่ไม่เพียงแต่จะทำให้ห้องคหบดีความรู้ต่างๆ ไม่เลือนหายไปแล้ว

ยังเป็นการเพิ่ม “คนรุ่นใหม่” ที่มีพลัง “ความคิดสร้างสรรค์” และ “ความรู้ด้านเทคโนโลยี” สมัยใหม่เข้าไปสู่ระบบการผลิตและการตลาดพากษาที่นี้เมือง ที่สามารถช่วยพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ให้กับพากษาพื้นบ้านของชาวตะเคียนปมได้เป็นอย่างดีนับจากนี้.